

4 Regionaal

De tijden van de hulptransporten naar Polen zijn voorbij. Maar de herinneringen zijn er nog steeds. Ruim 30 jaar lang zorgden de Stichting Stedenband Beverwijk-Wronki en Stichting Medische Hulp IJmond-Wronki met al hun vrijwilligers ervoor dat hulpgoederen goed terechtkwamen, met name bij arme Poolse gezinnen. Een aantal vrijwilligers van het eerste uur blikken terug.

IJmond

Hulp aan Wronki voorbij, nu voorgoed

Quinten Zorge
q.zorge@hollandmediacombinatie.nl

IJmond * Het sturen van vrachtwagens met hulpgoederen vanuit de regio IJmond begon in 1981. Na een lange winter leidde de opstand tegen het communistische regime en de daarmee gepaard gaande roep om democratie tot chaos in Polen. Heel Nederland werd op de been gebracht voor het inzamelen van goederen. Gezinnen stelden voedselpakketten samen en stuurden kleding om het leed te verzachten. Overal in Nederland ontstonden hulpcomités, die van alles inzamelden, waardoor vrachtladingen vol noodhulp richting Polen konden worden gestuurd. „De vijf IJmondgemeenten wilden ook iets doen”, herinnert Wim Spruit (62) zich, vanaf 1981 secretaris van de hulpstichting. „Per gemeente werd een persoon gezocht die de hulp aan Polen vanuit de IJmond vorm zou moeten geven.” Spruit werd door Velsen benaderd om de coördinatie te verzorgen. Toen in Heemskerk een vrouw bleek te wonen die zelf afkomstig was uit Wronki, en die vroeg of op haar geboorteplaats ook wat aandacht gericht kon worden, vroeg IJmond Helpt Polen (zoals de stichting eerst heette) toestemming aan

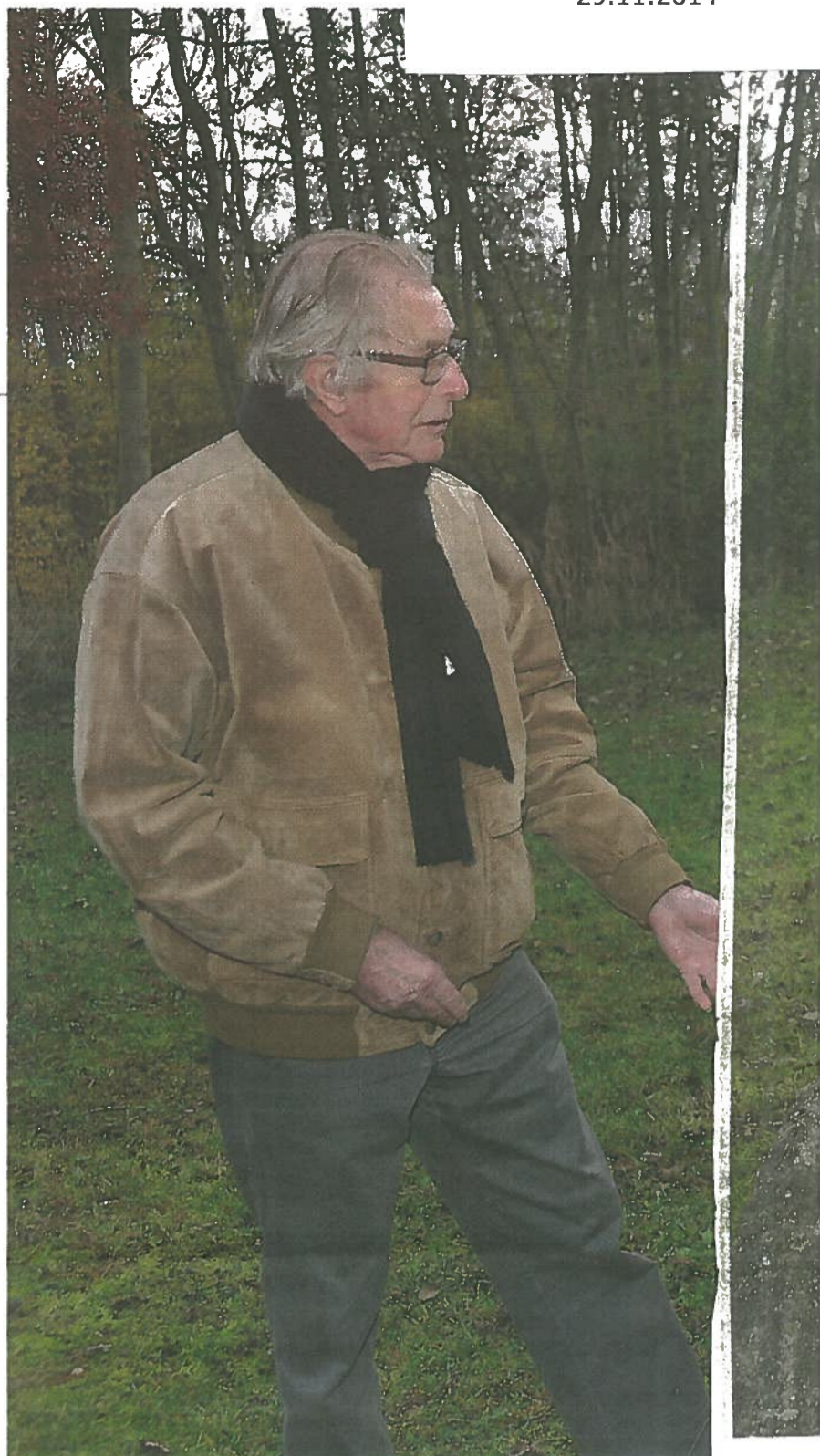
het Rode Kruis in Den Haag om daar de transporten heen te sturen. Het Rode Kruis, dat de hulptransporten over heel Polen verdeelde, stemde daar mee in.

„Op het nationale nummer van het Rode Kruis kwam veel geld binnen door acties via kranten en radio- en televisieuitzendingen. Van dat geld werden in het hele land transporten en speciale hulpgoederen, zoals medicijnen en levensmiddelen, betaald. In de IJmond reden de transportondernemers voor niets. Dat was uniek.”

Kont

In de hele IJmond ontstonden kleine depots aan huis bij particulieren, maar ook kerken, scholen en bedrijven boden ruimtes aan. Van daaruit ontstonden er grotere, centrale depots. Spruit: „Mensen stuurden van alles. Kleding, speelgoed, medicijnen. Maar ook levensmiddelen. Sommige medische middelen waren weliswaar over datum en voor onze begrippen niet meer te gebruiken, maar in Polen mocht het nog wel.”

In verreweg de meeste gevallen konden de ingeleverde spullen zo door naar Polen. „Al kwam het ook voor dat er kleren bij zaten, die blijkbaar zo van de kont afkwamen”, grapt Rie Knecht (86) uit Beverwijk, die al vanaf het prille begin van de inzamelingen hielp

De vrijwilligers Cees Vet, Rie Knecht, Wim Spruit en Nelie Anema-Homminga

als vrijwilliger. Knecht zamelde zelf ook spullen in en bracht de dozen naar Cees Vet, die in zijn schuur aan de Abbenven in Heemskerk een depot had. „Er was ruimte voor maar liefst dertig dozen, die een paar keer per maand werden opgehaald”, zegt de inmiddels 83-jarige Vet, die dankzij zijn vrouw het vrijwilligerswerk was ingerold. „Tijdens mijn pensioen had ik veel tijd om te helpen. Zo ging ik regelmatig ziekenhuizen langs om bruikbare spullen zoals tandartsstoelen, krukken, rolstoelen en bedden op te halen. Alles was welkom.”

Toen de ergste nood eind jaren '80 was geledigd, stopte het op grote schaal inzamelen van hulpgoederen. Spruit: „Het werd tijd voor een ander soort steun. De nood was niet meer zo hoog, zo was er in Nederland ook nog genoeg te doen om arme mensen te helpen. Daarom werden uitsluitend medische hulpgoederen en schoolmeubilair naar Wronki en omgeving gestuurd. Op bescheiden voet gingen er kleine transporten naar bijvoorbeeld tehuizen voor verstandelijk gehandicapten in de regio Wronki en naar een uitleenpost van de Europese Unie in Szamotuly. Het

Transporteurs reden voor niets

Hollanddag in Wronki op 2 mei '09 met Oud-Hollandse spellen en bitterballen. FOTO WIM SPRUIT

Opening Wronki Bos met o.a. burgemeester Magda Berndse en Wim Spruit. FOTO KEES BLOKKER

wis

bij:
loo
ver
Me
ble
wil
var
lig
die
Ee
vri
de
He
ve
en
in
di

'Als ik een sjaal gaf, was het zo blij als een engel'

wisselen herinneringen uit in het Wronki Bos in Beverwijk.

FOTO RONALD GOEDHEER

bijzondere hieraan was dat er in de loop der jaren veel hulpstichtingen verdwenen, maar de Stichting Medische Hulp IJmond-Wronki bleef bestaan. Drijvend op de vrijwilligers, het belangeloze aanbod van opslagruimte en de bereidwilligheid van de mensen in de regio die spullen bleven geven."

Een andere, nog in leven zijnde vrijwilligster van het eerste uur, is de Heemskerkse Nelie Anema-Homminga (87). Zij heeft jarenlang veel gebreed voor Poolse kinderen en ook kleding ingezameld en ingepakt. „Het was erg leuk om dingetjes uit te zoeken. En vooral

ook erg gezellig", vertelt ze. „Ik was huisvrouw, dus ik had de tijd." Ze heeft van alles gebreed, van mutsen en sjaals tot lekkere warme dekens. „Zelf ben ik vier keer naar Wronki geweest. Als ik dan 's winters een sjaal aan een kind gaf, dan was het zo blij als een engel."

Einde

Onlangs is de allerlaatste zending naar Polen gestuurd, waar vrijwilliger Peter Koper twee tehuizen voor geestelijk en lichamelijk gehandicapten in de wijk Nowa Wies en het dorp Chojno in de gemeente Wronki heeft verblijd met kleding-

pakketten. De uitleenpost in Szamotuly ontving onder meer een aantal inklapbare stoelen. Daarmee is na 33 jaar een einde gekomen aan de charitatieve transporten. „Het heeft veel moois opgeleverd", zegt Spruit, ook voorzitter van de stedenband. „Diverse uitwisselingsprojecten met onder andere senioren, kinderen, studenten, artsen, priesters, scouting- en volksdansgroepen, drumbands maar ook de in 1989 opgerichte Stichting Stedenband Beverwijk-Wronki. En natuurlijk de vele warme contacten, die hopelijk nog vele jaren mogen voortduren."

Een vrachtwagen in '96 tot de nok toe gevuld voor transport naar Polen.

ARCHIEFFOTO

Centraal depot in bedrijfshal waar alle goederen nog eens werden bekeken.